Europa-Parlamentet
2024-2029

Udenrigsudvalget

2026/2035(INI)

7.5.2026

UDKAST TIL BETÆNKNING

om et nyt medejerskab for de fremtidige forbindelser mellem EU og Middelhavslandene – pagten for Middelhavsområdet
(2026/2035(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Nicola Zingaretti

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

BEGRUNDELSE.....7

BILAG: ERKLÆRING OM INPUT 8

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om et nyt medejerskab for de fremtidige forbindelser mellem EU og Middelhavslandene – pagten for Middelhavsområdet

(2026/2035(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sluterklæringen fra Euro-Middelhavs-ministerkonferencen i Barcelona den 27.-28. november 1995 og dens arbejdsprogram,

– der henviser til den fælles meddelelse af 16. oktober 2025 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "Pagten for Middelhavsområdet – Ét hav, én pagt, én fremtid" (JOIN(2025)0026),

– der henviser til Rådets konklusioner af 20. november 2025 om pagten for Middelhavsområdet,

– der henviser til handlingsplanen for pagten for Middelhavsområdet — foråret 2026,

– der henviser til rapporten fra den rådgivende gruppe på højt plan fra oktober 2003 med titlen "Dialogue Between Peoples and Cultures in the Euro-Mediterranean Area" (Dialog mellem folk og kulturer i Euro-Middelhavs-området),

– der henviser til FN's miljøprogram for Middelhavsområdet (UNEP/MAP),

– der henviser til det arabiske barometer Wave IX,

– der henviser til sin tidligere beslutning om forbindelserne mellem EU og Middelhavslandene,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A10-0000/2026),

A. der henviser til, at Middelhavsområdet er et fælles politisk, økonomisk og kulturelt rum; der henviser til, at Euro-Middelhavs-dimensionen er et fælles ansvar for EU som helhed;

B. der henviser til, at troværdigheden og effektiviteten af EU's engagement med sine sydlige partnere er blevet undergravet af opfattelsen af en inkonsekvent anvendelse af dets principper;

C. der henviser til, at prioriteterne for multilateralisme, medejerskab, støtte til civilsamfundet og mellemfolkelige bånd 30 år efter lanceringen af Barcelonaprocessen fortsat er væsentlige referencepunkter;

D. der henviser til, at Middelhavsunionen har iværksat en proces med institutionelle reformer og operationel omlægning;

E. der henviser til, at arbejdsmarkedets parter er centrale aktører i gennemførelsen af pagten for Middelhavsområdet, navnlig fagforeninger og handelskamre;

F. der henviser til, at pagten skal forankres i en mellem- til langsigtet vision, der er i overensstemmelse med den næste flerårige finansielle ramme;

G. der henviser til, at Hans Hellighed pave Leo XIV har opfordret det internationale samfund til at fjerne årsagerne til fortvivlelse og advaret mod at gøre Middelhavet til "en kirkegård, hvor selv håb dør";

H. der henviser til, at det kirkelige koordinationskontor for Middelhavsområdet (COMED) blev oprettet på initiativ af pave Frans i kølvandet på MED23-Middelhavsmøderne, der blev afholdt i Marseille i september 2023, som et organ, der har til formål at fremme fællesskab, fred og broderskab på tværs af Middelhavets kyster;

Pagten for Middelhavsområdet

1. mener, at det er afgørende at genoplive befolkningens og civilsamfundets aktive rolle med henblik på at genopbygge dialogen, stabiliteten og freden i Middelhavsområdet; understreger, at Middelhavsområdet ikke kan forblive et hotspot for konflikter og krige, og opfordrer til en ny fase baseret på borgernes, civilsamfundets, virksomhedernes og de lokale forvaltningers centrale rolle som drivkræfter for en fornyet pagt for dialog og samarbejde;

2. mener, at pagten for Middelhavsområdet er en mulighed for at forny og styrke Euro-Middelhavs-forbindelserne ved at fokusere på mennesker i en situation med splittelse og manglende ambitioner blandt regeringerne, ved at tage ved lære af manglerne i tidligere samarbejdsrammer og ved at bygge dette fornyede partnerskab på medejerskab som dets centrale princip, hvis succes afhænger af en reel inddragelse af mennesker, lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer;

3. deler målet om at puste nyt liv i Middelhavsområdet som et fælles rum for samarbejde og økonomisk og kulturel udveksling, der fremmer vækst, stabilitet og fred;

4. glæder sig over udnævnelsen af den første kommissær nogensinde for Middelhavsområdet og oprettelsen af et særligt generaldirektorat, som nu skal følges op af et sammenhængende politisk fokus og politiske valg;

5. støtter de foranstaltninger, der er udpeget som prioriteter i handlingsplanen; mener, at alle faser bør afspejle en sammenhængende strategisk tilgang, der går videre end blot en liste over foranstaltninger;

6. understreger, at hvis pagten for Middelhavsområdet skal blive en succes, skal befolkningen i Middelhavsområdet i sidste ende nyde godt af dens fordele; gentager, at der er behov for et stærkt fokus på demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder og gennemsigtighed;

7. anerkender den afgørende rolle, som lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer, den akademiske verden og den private sektor spiller; mener, at en stærk gennemførelse af pagtens mål kræver, at man bevæger sig fra ren høring til reel flerniveaustyring;

Institutionelle og politiske udfordringer

8. mener, at Parlamentet skal spille en central rolle med hensyn til at føre tilsyn med gennemførelsen af pagten, navnlig med hensyn til at overvåge sammenhængen mellem politiske mål og de foreslåede foranstaltninger;

9. opfordrer Kommissionen til at sikre, at der forud for fremtidige ajourføringer af handlingsplanen føres strukturerede dialoger med partnerlandene og Parlamentet;

10. insisterer på, at Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen får en væsentlig og styrket rolle i tilsynet med gennemførelsen af pagten;

11. glæder sig over den foreslåede oprettelse af Den Parlamentariske Forsamling for Unge i Middelhavsområdet; tilskynder til forankring af denne ungdomsforsamling inden for rammerne af Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen;

12. understreger betydningen af at fremme syd-syd-forbindelser og styrke den regionale dialog;

13. insisterer på, at der skal sikres tilstrækkelig finansiering til Euro-Middelhavs-Partnerskabet i den næste flerårige ramme, og at pagtens ambitionsniveau i sidste ende vil blive bedømt ud fra de ressourcer, der afsættes hertil;

Mennesker

14. glæder sig meget over initiativet vedrørende universitetet i Middelhavsområdet, understreger, at akademisk samarbejde er mest effektivt gennem fysisk tilstedeværelse og direkte interaktion, og mener, at et netværk af venskabsbyordninger er det mest troværdige instrument til dette formål;

15. minder om, at studievisa udgør en begrænset og håndterbar andel af migrationsstrømmene, når de indgår i et struktureret samarbejde med lokale myndigheder og universiteter;

16. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at udvide syd-syd-mobiliteten og mobiliteten inden for Middelhavsområdet gennem et fast-track-Euromed-visumprogram og et reformeret Erasmus+-program;

17. foreslår, at der oprettes en formel rådgivende civilsamfundsmekanisme, der er knyttet til pagtens forvaltningsstruktur;

Mere bæredygtige og integrerede økonomier

18. støtter moderniseringen af handelsforbindelserne og styrkelsen af investeringsstrømmene gennem nye former for aftaler, navnlig for sektorer med store gensidige fordele;

19. bemærker, at Middelhavsområdet har et enormt uudnyttet potentiale inden for solenergi, vind og grøn brint, der skal udvikles som en strategisk pulje for regional energisikkerhed, der bidrager til den grønne omstilling gennem vedvarende energi, netsammenkoblinger, lagringsinfrastruktur og energieffektivitet;

20. understreger betydningen af den blå økonomi som en central drivkraft for bæredygtig udvikling og jobskabelse i Middelhavsområdet;

21. fremhæver behovet for, at initiativet vedrørende samarbejde om vedvarende energi og cleantech i Middelhavsområdet (T-MED) flytter samarbejdet fra episodisk engagement til en struktureret pipeline af projekter;

Beredskab og migrationsstyring

22. fremhæver, at pagten udgør en mulighed for at gøre fremskridt hen imod et Euro-Middelhavs-mobilitetsrum på en ny og tværgående måde, der støtter resultater inden for økonomisk samarbejde, nystartede virksomheder, små og mellemstore virksomheder, unge, studerende og akademisk og videnskabeligt samarbejde;

23. opfordrer til en konstruktiv tilgang til regulær migration med vedvarende fokus på udvikling af talenter og mennesker i samarbejde med den private sektor;

24. opfordrer til en omfattende indsats for at imødekomme både umiddelbare operationelle behov og langsigtede strukturelle faktorer;

25. understreger, at migration er et flerdimensionelt fænomen, der skal tackles gennem en omfattende, rettighedsbaseret og menneskecentreret tilgang;

26. gentager værdien af menneskeliv i lyset af de tusindvis af mennesker, der har mistet livet eller forsvinder som følge af smugler- og menneskehandelsnetværkenes aktiviteter; foreslår, at Kommissionen foretager en søgningsindsats og iværksætter et initiativ med henblik på at genoprette "retten til et navn" for ofrene i Middelhavet som en værdig handling for alle mennesker og en advarsel til de kommende generationer;

°

° °

27. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, formanden for Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen, Middelhavsunionens generalsekretær og Middelhavsunionens medlemmer fra det sydlige Middelhavsområde.

BEGRUNDELSE

Denne betænkning redegør for Parlamentets holdning til de fremtidige forbindelser mellem EU og Middelhavslandene med særlig vægt på den nyligt lancerede pagt for Middelhavsområdet. På et tidspunkt, hvor Middelhavsområdet igen risikerer at blive et område præget af konflikt, had og krig, er denne betænkning styret af den overbevisning, at vi ikke kan slå os til tåls med fragmentering og ustabilitet. I stedet skal vi starte på en frisk og indlede en ny fase med samarbejde og fælles ansvar, der ikke kun drives af institutioner, men også af borgernes, civilsamfundets, virksomhedernes og de lokale myndigheders hovedinteresser, som alle kan blive nøgleaktører i opbygningen af en fornyet Euro-Middelhavs-pagt. I denne forbindelse søger betænkningen at fastlægge Parlamentets vigtigste prioriteter på grundlag af princippet om medejerskab.

Tredive år efter Barcelonaprocessen tiltrækker Middelhavsområdet sig endnu en gang betydelig international opmærksomhed. Denne fornyede interesse kommer på et tidspunkt, der er præget af fragmentering, geopolitiske spændinger, igangværende konflikter og voksende uligheder. Som reaktion på disse udfordringer har Europa-Kommissionen forsøgt at relancere et omfattende politisk, økonomisk, diplomatisk og kulturelt initiativ, der har til formål at puste nyt liv i dialogen, styrke samarbejdet og genetablere regelmæssig dialog i hele regionen. Disse bestræbelser har kulmineret i pagten for Middelhavsområdet sammen med udnævnelsen af den første EU-kommissær for Middelhavsområdet nogensinde og oprettelsen af et særligt generaldirektorat.

Dette fornyede samarbejde mellem EU og vores sydlige naboer udgør en enestående mulighed for at afhjælpe tidligere mangler, navnlig med hensyn til begrænsede forvaltningsstrukturer, utilstrækkelige finansielle ambitioner og overdreven afhængighed af bilaterale ordninger snarere end af langsigtet omstilling og ægte gensidigt medejerskab. Betænkningen sætter særligt fokus på pagtens mellemfolkelige dimension og fremhæver menneskelige forbindelser og demokrati som centrale søjler i Euro-Middelhavs-forbindelserne hen imod et ægte fælles Middelhavsområde.

BILAG: ERKLÆRING OM INPUT

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordføreren, at han i sin betænkning har medtaget input om forhold, der vedrører sagens emne, som han har modtaget som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning fra følgende interesserepræsentanter, der er omfattet af anvendelsesområdet for den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister[1], eller fra følgende repræsentanter for offentlige myndigheder i tredjelande, herunder deres diplomatiske missioner og ambassader:

1. Interesserepræsentanter, der er omfattet af anvendelsesområdet for den interinstitutionelle aftale om et obligatorisk åbenhedsregister
Natural Resource Governance Institute
UNIMED - Mediterranean Universities Union
CIDOB (Barcelona Centre for International Affairs)
Open arms
Istituto Affari Internazionali
EuroMed Rights
MedCities
CPMR-CONFERENCE OF PERIPHERAL MARITIME REGIONS
ECCO think tank
Platformen for israelske ngo'er for menneskerettigheder
Læger uden Grænser (OCB/Luxor)
Anna Lindh-fonden
Gruppen Europæisk Alliance (RU)
Human Rights Watch
Foundation for European Progressive Studies
Mediterranea Saving Humans
Human Rights Watch
MEDPORTS Association
CeSPI
Diplomeds
University of Salento
Det italienske institut for internationale politiske studier (ISPI)
OMEC
Enel
Det Europæiske Universitetsinstitut
International Union of Socialist Youth IUSY
ENI S.p.A.
Advokater uden Grænser
Det Europæiske Institut for Middelhavet (IEMed)
Europa-Kommissionen
Det Europæiske Regionsudvalg

[1] Interinstitutionel aftale af 20. maj 2021 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om et obligatorisk åbenhedsregister (EUT L 207 af 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

Den Regionale og Lokale Euro-Middelhavsforsamling (ARLEM)
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
UNIDO
Middelhavsunionen
FN's kontor i Bruxelles
Verdensbankgruppen
Sea-Watch
UNESCO
Sammenslutningen af handels- og industrikamre i Middelhavsområdet (ASCAME)
Formanden for handelskammeret i Barcelona
EFS
Havnen i Algeciras — Autoridad Portuaria Bahía de Algeciras
2. Repræsentanter for offentlige myndigheder i tredjelande, herunder deres diplomatiske missioner og ambassader
-

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.

Når fysiske personer er identificeret på listen ved deres navn, deres funktion eller begge, erklærer ordføreren at have forelagt de pågældende fysiske personer Europa-Parlamentets databeskyttelsesmeddelelse nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), hvori de gældende betingelser for behandling af deres personoplysninger og rettighederne forbundet med denne behandling er fastlagt.